



भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र

या आठवड्यातील हवामान अंदाज

गुरुवार (06/03/2025) – बुधवार (12/03/2025)

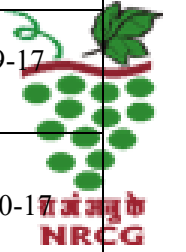


स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	ढगांचे आच्छादन	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता %
	किमान	कमाल				
नाशिक	14-20	35-40	नाशिक, ओझर, कळवण, पिंपळगाव बसवंत, दिंडोरी, पालखेड लोणी, वणी- गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ	6-18	9-15
पुणे	16-23	35-40	पुणे, फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव, बारामती, इंदापूर- गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ	7-14	10-14
सोलापूर	17-25	34-39	तुळजापूर, औसा, वैराग, बार्शी, सोलापूर, पंढरपूर, नात्रज, लातूर- गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ	5-15	9-17
सांगली	14-22	36-39	सांगली, वाळवा, पलूस, कवठा, मिरज, पळशी, शिरगुप्पी, खानापूर विटा, शेटफळ- गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	6-14	10-17
विजयपुरा	17-25	34-39	चडचन, तिकोटा, तेलसांग, विजयपुरा - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-21	9-16
हैदराबाद	16-22	34-39	हैदराबाद, मेडचल, जहिराबाद - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	4-16	11-25
सातारा	14-22	35-39	सातारा, खटाव, फलटण- गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ	5-14	10-16
अहमदनगर	16-22	34-39	संगमनेर, राहाता, कोपरगाव कर्जत, अहमदनगर, श्रीगोंदा, अकोले, जामखेड - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ	8-20	9-15
जालना	14-22	34-40	अंबड, घनसावंगी, जालना, जाफ्राबाद, मंठा - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ	3-17	8-13
बुलडाणा	12-23	31-39	द.राजा, सिंदखेड, चिखली, बुलडाणा - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ	10-21	8-13
कोल्हापूर	15-22	35-42	कागल, करवीर, गगन-बावडा - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ	5-13	6-12



भारतीय कृषी
ICAR-Nation

द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
Grapes, Pune



बंगळूरु ग्रामीण	16-19	34-35	अनेकल, दोड्डाबल्लापूर, बेंगळूरु-पूर्व, बेंगळूरु-उत्तर, बेंगळूरु - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	5-24	13-20
बेलागावी	15-20	35-38	बेळगावी, गोकक, चिकोडी, अथणी - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ	9-18	10-18
बिदर	14-22	34-40	बसवकल्याण, मानवाबाद, बिदर-गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ	1-14	9-18
बागलकोट	17-25	34-39	बागलकोट, जमखंडी, हुंगुंड, मुधोळ - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-21	9-16

टीप: वरील हवामान माहिती खालील संकेतस्थळांवर दिलेल्या हवामान अंदाजाचा सारांश आहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imdagrmet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकृअनुप-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र अचूकतेचा दावा करत नाही.



भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
पाणी व्यवस्थापन
ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

अ. फळ छाटणी नंतरचे दिवस: 170

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 6.5 - 8.0 मिमी

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

- जर माती वाप्सा (क्षेत्र क्षमता) स्थितीत असेल तर द्राक्षबागेला पाणी देऊ नये.
- बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मलचिंगगचा सराव करावा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रूट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.
- काढणीपर्यंत घडाच्या परीपक्क अवस्थेत ठिबकद्वारे 11,050 – 11,900 लि./एकर/दिवस पाणी द्यावे. ज्या भागात कमाल. तापमान 36°C पेक्षा जास्त आहे, 11,900 ते 13,600 लि./एकर/दिवस पर्यंत सिंचन करा.
- जेथे तापमान 35°C ओलांडत असेल तेथे, साखरेचा जलद संचय होण्यासाठी कापणीच्या अवस्थेपर्यंत पिकण्याच्या काळात सिंचन रोखू नये, कारण यामुळे घड मोकळे होतील, ज्यामुळे उत्पादनाच्या गुणवत्तेवर परिणाम होईल. हे विशेषतः हलकी माती आणि क्षारयुक्त मातीच्या बाबतीत खरे आहे.

माती आणि पोषक व्यवस्थापन :



मणी वाढीची अवस्था:

1. 8-10 मिमी बेरीच्या आकारानंतर, अमोनियम सल्फेट 25 किलो / एकरच्या स्वरूपात 4 स्लिटमध्ये चुनखडीयुक्त जमिनीत आणि युरिया 15 किलो / एकर इतर मातीत 3 स्लिटमध्ये नायट्रोजनचा वापर सुरू करावा. पुढील दोन आठवडे 3-4 स्लिटमध्ये सल्फेट ऑफ पोटॅश किंवा 0-0-50 25 किलो / एकरसह याचा पाठपुरावा करा.
2. माती चुनखडीयुक्त असल्यास, छाटणीनंतर 65-70 दिवसांनी झिंक सल्फेट आणि फेरस सल्फेट 5-10 किलो / एकर द्या.
3. पावडर बुरशी संसर्ग होण्याची शक्यता. द्राक्षाच्या वेलात पोटॅशियमची पातळी एकतर पर्णासंबंधी स्प्रे @ 4-5 gm सल्फेट ऑफ पोटॅश / लिटर आणि ठिबक 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश / लिटर द्वारे वाढवा जर गेल्या 20 दिवसांपासून लागू केले नाही.

पिकणे आणि कापणीच्या अवस्थेत:

1. सल्फेट ऑफ पोटॅश किंवा 0-0-50 25 किलो / एकर 3-4 भागामध्ये पुढील दोन आठवड्यांसाठी वापरा. एकूण पोटॅशियम अर्ज (SOP) अंदाजे असावा. या अवस्थेत 60 किलो/एकर. मॅग्नेशियम सल्फेट 10 किलो/एकर दोन भागामध्ये वापरावा.
2. मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 4 ग्रॅम / ली ची चुनखडीयुक्त जमिनीत फवारणी करावी.
3. पावडर बुरशी संसर्ग होण्याची शक्यता. द्राक्षाच्या वेलात पोटॅशियमची पातळी एकतर पर्णासंबंधी स्प्रे 4-5 ग्रॅम सल्फेट ऑफ पोटॅश / ली आणि ठिबक 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश / ली द्वारे वाढवावा जर गेल्या 20 दिवसांपासून लागू केले नाही.
4. पानांचे कुरळे होणे/किरकोळ पाने पिवळी पडणे (पोटॅशियमची कमतरता) आणि माइट्सचा संसर्ग आढळल्यास, प्रथम माइट्स नियंत्रित करा आणि नंतर पोटॅशियमच्या कमतरतेची काळजी घेण्यासाठी सल्फेट ऑफ पोटॅश 5 ग्रॅम / ली फवारणी करावी आणि शेवटपासून लागू न केल्यास 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश / ली ड्रिप करा. 20 दिवस.
5. बेरी क्रॅकिंगच्या समस्या टाळण्यासाठी/कमी करण्यासाठी छतमध्ये पुरेसा सूर्यप्रकाश आणि हवेच्या हालचालीसाठी छत व्यवस्थापित करा.

विश्रांतीचा कालावधी

फेब्रुवारी-मार्चमध्ये द्राक्षे काढल्यानंतर द्राक्षांचा साठा संपतो. खरड छाटणीनंतर, जोपर्यंत प्रकाशसंश्लेषण सक्रिय पाने तयार होत नाहीत, तो द्राक्षांचा साठा आहे जो वेलीच्या वाढीस आणि विकासास मदत होते. म्हणून, खालील सल्ला दिला जातो:

1. सध्याची पाने सुकण्यापासून वाचवण्यासाठी फक्त गरजेनुसार सिंचन द्यावे आणि प्रकाशसंश्लेषण क्रियेद्वारे वेलींचा साठा वाढवण्यात हातभार लावावा. आठवड्यातून एकदा सिंचनासाठी लागणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण 5000 - 6000 लि/एकर अंदाजे असावे. अंकुरावर नवीन वाढ दिसल्यास पाणी कमी/थांबवण्याची काळजी घ्यावी.
2. खरड छाटणी होत नाही तोपर्यंत 10-15 किलो युरिया, 25-30 किलो एसएसपी आणि 10-15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश प्रति एकर 15-20 दिवसांनी द्यावा.
3. द्राक्षबागेला पूर येण्याचा सल्ला दिला जात नाही कारण त्यामुळे पाण्याचा अपव्यय होईल. सिंचनाचे पाणी फक्त रूट झोनमध्ये केंद्रित करावे.



खरड छाटणी:

ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune



1. जर पुढील 10-15 दिवसांत खरड छाटणीचे नियोजन केले असेल, तर खरड छाटणीच्या हंगामासाठी पोषक तत्त्वे आणि पाणी वापराचे वेळापत्रक नियोजन करण्यासाठी माती आणि पाण्याचे परीक्षण करण्याचा सल्ला दिला जातो.
2. जर माती चुनखडीयुक्त असेल तर जमिनीतील वेलींमध्ये 50 किलो/एकर सल्फर टाकावा. कॅल्शियम कार्बोनेटची काळजी घेण्यासाठी त्याची कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी गंधक जमिनीत व्यवस्थित मिसळले पाहिजे. शेणखत/ कंपोस्टमध्ये गंधक मिसळल्याने त्याची कार्यक्षमता आणखी सुधारते.
3. ज्या द्राक्षबागांमध्ये सोडीयमची समस्या आहे, तेथे माती एक्सचेंज कॉम्प्लेक्समधून सोडियम काढून टाकण्यासाठी जमिनीत जिप्सम टाकावा. चुनखडीयुक्त जमिनीच्या बाबतीत, सल्फरचा वापर तत्सम कारणासाठी करावा.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

सध्याच्या हवामानाच्या आधारावर, खालील सूचना दिल्या आहेत.

१) द्राक्षघडात पाणी उतरण्या पासून काढणीच्या अवस्थेपर्यंत द्राक्षबाग :

द्राक्षघडात पाणी उतरण्याच्या अवस्थेत असलेल्या द्राक्षबागेला मण्याच्या विकासासाठी पुरेसे सिंचन आवश्यक आहे. काढणीपर्यंत मण्याच्या आकारात होणारी वाढ माती व सिंचनाची गुणवत्ता व या कालावधीत उपलब्ध हवामानाच्या स्थितीनुसार २-३ मिमी असेल. द्राक्षघडांचा रंग एकसमान ठेवण्यासाठी विकसित होणारे घड छतच्या सावलीत आणावेत. द्राक्षबागेत पुरेशा प्रमाणात सिंचन केल्याने द्राक्ष मण्यांवर नैसर्गिक बहर येण्यास मदत होईल त्यामुळे शोल्फ लाइफ सुधारेल.

रंगीत जातींच्या बाबतीत, एकसमान रंग मिळविण्यासाठी एथेफॉन @ ०.३५ ते ०.४० मिली/लिटर पाणी वापरणे पुरेसे ठरेल. जास्त प्रमाणामुळे शोल्फ लाइफ कमी होऊ शकते. वेलीवर स्वतंत्र घड विकसित करण्यासाठी प्रति वेल आणि पानांच्या क्षेत्रामध्ये योग्य संख्येने घड ठेवल्यास रंग एकसमान राखण्यास मदत होईल. उशिरा छाटणी केलेल्या द्राक्षबागेत, रंगाच्या विकासासाठी इथिफॉनचा वापर टाळावा कारण द्राक्षाच्या घडांची टर्जिडिटी कमी होऊ शकते. कॅनोपी कमी झाल्यास द्राक्षाचे घड कागदाने झाकणे किंवा छत जाळीने झाकणे हा पर्याय असू शकतो. हे एकसमान रंग राखण्यास मदत करेल.

या अवस्थेत, द्राक्षबागेला क्लस्टर नेक्रोसिसची समस्या येऊ शकते. वेलीमधील पोषक तत्वांचा समतोल बिघडणे आणि अनिरीक्त घड भार यामुळे सामान्यतः क्लस्टर नेक्रोसिस होतो. द्राक्षघडात पाणी उतरण्याची अवस्था सुरू झाल्यानंतर, व्यवस्थापन पद्धती नियंत्रित करण्यासाठी उपयुक्त ठरणार नाहीत. त्यामुळे द्राक्ष बागेच्या पूर्वीच्या अनुभवानुसार कॅन्व्हेन्युअल व मॅग्नेशियमचा वापर मणी मऊ अवस्थेच्या एक आठवडा अगोदर सुरू करून पूर्ण करावा.

२) द्राक्षबागेची स्थापना :

नवीन द्राक्षबागेच्या स्थापनेकडे लक्ष देणे आवश्यक आहे. द्राक्षखुंटाची लागवड करण्यापूर्वी, जमिनीचा आकार आणि रांगेची दिशा विचारात घेणे आवश्यक आहे. द्राक्षबागेत ट्रॅक्टरची सहज ये-जा व्हावी व कामे करता यावीत, यासाठी रांगेची लांबी २५० ते ३०० फूट असावी. रांग उत्तर-दक्षिण दिशेला असावी जेणेकरून वलांड्याची दिशा देखील उत्तर-दक्षिण दिशेला असेल तर शूट ओरिएंटेशन पूर्व-पश्चिम दिशेला असेल. यामुळे प्रकाशसंश्लेषण प्रक्रियेसाठी लागणारा एकसारखा सूर्यप्रकाश आणि द्राक्षघड विकासासाठी लागणारे अन्नपदार्थ तयार होण्यास मदत होईल. तापमान वाढण्यास सुरवात होण्यापूर्वी द्राक्षखुंटाची लागवड पूर्ण करावी.

IV. रोग व्यवस्थापन

	रोगांचा धोका
--	--------------

फळ छाटणी नंतरचे दिवस	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
170	नाही	कमी	नाही	जिवाणू करपा- नाही. तांबेरा - नाही

भुरी नियंत्रणासाठी बॅसिलस सबटिलिस @ २ मिली/लीटर वापर करावा.



द-राष्ट्र
Centre



जिवाणू करपा



बुरशीजन्य करपा



केवडा

v. कीटक आणि कोळी कीटक व्यवस्थापन

वाढीचा टप्पा: ऑक्टोबर छाटणीनंतर वेरायझन ते पोस्ट वेरायझन टप्पा

- अनुकूल हवामानामुळे मेलीबग आणि लाल कोळी या किडींची वाढ दिसू शकते .
- या टप्प्यावर मेलीबग चे नियंत्रण करण्यासाठी सर्वात महत्वाची गोष्ट म्हणजे ओलांडे , मुख्य खोड किंवा ट्रेलिसला स्पर्श करणारे सर्व घड काढून टाकणे. हेघड मेलीबगसाठी प्रजनन क्षेत्र म्हणून कार्य करतात आणि म्हणून असे सर्व घड काढून टाकावेत . द्राक्षबागेत अशा प्रकारचे घड जास्त असतील तर ते ओलांडे , मुख्य खोड किंवा ट्रेलिसच्या संपर्कात येणार नाहीत अशा पद्धतीने बांधून ठेवावे.
- बुप्रोफेझिन 25 एससी @ 1.25 मिली प्रति लिटर पाणी (पीएचआय 65 दिवस) मेलीबगविरूद्ध प्रभावी आहे. पीएचआय राखता येत नसेल तर झाडावरील मेलीबग व चिकट पदार्थ काढून टाकण्यासाठी ट्रायसिलोक्सेन पॉलिथर सर्फॅक्टंट @ ०.३ मिली प्रति लिटर पाण्यात प्रति झाड १०-१२ लिटर पाण्याने स्पॉट प्लांट वॉश करावे व नंतर पाण्याने धुवावे. फवारणीचा उच्च दाब आणि सर्फॅक्टंटच्या वापरानंतर पाण्याने न धुण्यामुळे बेरीचे नुकसान होऊ शकते. ही प्रथा फक्त मेलीबग धुण्यासाठी आणि निरोगी गुच्छांमध्ये पसरण्यापासून रोखण्यासाठी केली पाहिजे. हे केवळ स्पॉट ॲप्लिकेशन म्हणून करावे, संपूर्ण द्राक्षबागेत नाही.
- बहताशा द्राक्ष क्षेत्रात लाल कोळी या किडीचा प्रादुर्भाव वाढू शकतो. किडीचा प्रादुर्भाव ओढळल्यास सल्फर ८० डब्ल्यूडीजी @ १५-२० ग्रॅम/लिटर किंवा अबामेक्टिन १९ ईसी @ ०.७५ मिली/लिटर (पीएचआय ३० दिवस) किंवा बायफेनाझेट २२.६ एससी @ ०.५ मिली/लिटर (पीएचआय ३० दिवस) पाणी वापरावे.
- सर्व फाटलेले / खराब झालेले बेरी द्राक्षाच्या घडामधून काढून टाकावे. द्राक्षबागेपासून दूर जमिनीत किमान दोन फूट खोल गाडून ही बेरी नष्ट करावीत. यामुळे द्राक्षबागेतील माश्यांची संख्या कमी होईल. हे फाटलेले बेरी या माशांसाठी चांगले आकर्षण म्हणून कार्य करू शकतात. सापळा रचण्यासाठी बाजूला छोटे छिद्र असलेले कंटेनर घ्या आणि त्यात फाटलेले बेरी टाका. फळमाश्यांना आत येण्यासाठी तळाशी एक छोटेछिद्र ठेवून कंटेनरचे तोंड उलटे कागद-शंकूने झाकून ठेवावे. द्राक्षबागांच्या बाहेर हे सापळे टांगून ठेवा. द्राक्षांच्या बेरी क्रॅकिंगचे व्यवस्थापन योग्य पद्धतीचे पालन करून करावे.
- थ्रिप्स व्यवस्थापित करण्यासाठी अतिरिक्त शूट वाढ काढून टाका. कीटकनाशकांचा वापर आवश्यक असल्यास लाल कोळी या किडीच्या व्यवस्थापनासाठी देण्यात येणारे अबामेक्टिन देखील थ्रिप्सवर नियंत्रण ठेवेल.



भारतीय कृषि संशोधन परिषद - राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
ICAR National Research Centre for Grapes, Pune





भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

